Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2024/2322

10.10.2024

RESOLUTIE (EU) 2024/2322 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 11 april 2024

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Europese Autoriteit voor effecten en markten voor het begrotingsjaar 2022

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Europese Autoriteit voor effecten en markten voor het begrotingsjaar 2022,

— gezien artikel 100 van en bijlage V bij zijn Reglement,

— gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0103/2024),

A. overwegende dat de definitieve begroting van de Europese Autoriteit voor effecten en markten ("de Autoriteit") voor het begrotingsjaar 2022 volgens haar staat van ontvangsten en uitgaven [1] 68 068 551 EUR bedroeg, wat neerkomt op een stijging met 12,32 % ten opzichte van 2021; overwegende dat de Autoriteit wordt gefinancierd door een bijdrage van de Unie (17 301 544 EUR, goed voor 25,41 % van de totale begroting), bijdragen van de nationale toezichthoudende autoriteiten van de lidstaten (27 293 765 EUR of 40,10 %) en vergoedingen van onder toezicht staande entiteiten (22 228 234 EUR of 32,66 %);

B. overwegende dat de Rekenkamer in haar verslag over de jaarrekening van de Europese Autoriteit voor effecten en markten voor het begrotingsjaar 2022 ("het verslag van de Rekenkamer") verklaard heeft redelijke zekerheid te hebben gekregen dat de jaarrekening van de Autoriteit betrouwbaar is en dat de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn;

Financieel en begrotingsbeheer

1. stelt met tevredenheid vast dat de inspanningen op het gebied van begrotingstoezicht gedurende het begrotingsjaar 2022 hebben geresulteerd in een uitvoeringspercentage van de begroting van 98,78 %, wat neerkomt op een lichte daling met 1,17 % ten opzichte van 2021; stelt vast dat het uitvoeringspercentage van de betalingskredieten 89,83 % bedroeg, wat neerkomt op een lichte daling met 0,08 % ten opzichte van het voorgaande jaar;

2. verneemt uit het advies van de Autoriteit van 5 juli 2023 met betrekking tot de follow-upmaatregelen die zijn genomen in het licht van de kwijting voor de uitvoering van de begroting van de Autoriteit voor het begrotingsjaar 2021 (hierna "het advies van de Autoriteit") dat de Autoriteit — gezien de toenemende complexiteit van haar begrotingsstructuur — van mening is dat haar financieringsmodel op basis van vergoedingen moet worden herzien om snel en adequaat te kunnen reageren op belangrijke ontwikkelingen op de financiële markten en tegelijkertijd in staat te zijn het toenemende aantal uit directe toezichtmandaten voortvloeiende vergoedingsbronnen efficiënter te beheren;

Prestaties

3. merkt op dat de Autoriteit gebruikmaakt van bepaalde maatregelen als kernprestatie-indicatoren om de toegevoegde waarde van haar activiteiten te beoordelen en andere maatregelen om haar begrotingsbeheer te verbeteren; prijst de Autoriteit voor het feit dat zij haar werkprogramma voor 2022 voor 90 % heeft voltooid, waarbij de meeste kernprestatie-indicatoren zijn verwezenlijkt of overschreden;

4. is ingenomen met de respons van de Autoriteit op de geopolitieke uitdagingen in 2022; stelt in dit verband vast dat de Autoriteit haar risicobewakings- en toezichtactiviteiten heeft geïntensiveerd naar aanleiding van de niet-uitgelokte en illegale Russische invasie van Oekraïne, waarbij zij heeft gezorgd voor verhoogde waakzaamheid bij het beoordelen van mogelijke gevolgen voor de financiële markten van de Unie, en de nodige maatregelen heeft genomen om de stabiliteit van de markten en de bescherming van beleggers te waarborgen; stelt ook vast dat de Autoriteit in de context van de energiecrisis haar beoordeling op hoog niveau openbaar heeft gemaakt met betrekking tot de gebieden waarop de Commissie om input had verzocht over maatregelen om buitensporige volatiliteit te beperken en de liquiditeitsdruk op niet-financiële tegenpartijen die actief zijn op de gas- en elektriciteitsmarkten te verlichten, en dat zij tijdelijke noodmaatregelen heeft vastgesteld om deze liquiditeitsproblemen aan te pakken;

[1] PB C 38 van 31.1.2023, blz. 84.

5. neemt er kennis van dat de strategische prioriteiten van de Autoriteit in 2022 gericht waren op drie horizontale thema's, namelijk het ondersteunen van de ontwikkeling van gezonde kapitaalmarkten, het bevorderen van duurzame financiering en innovatie en het stimuleren van innovatie en digitalisering; is ingenomen met het feit dat de Autoriteit deze prioriteiten in 2022 heeft verwezenlijkt door middel van een reeks maatregelen, zoals het leveren van technische input aan de Commissie over aspecten van de beleggersbescherming in het kader van de herziening van MiFID II en MiFIR en met betrekking tot de wet inzake beursnotering, de publicatie van de routekaart voor duurzame financiering 2022-2024 van de Autoriteit, en het uitbrengen van waarschuwingen aan beleggers en nationale bevoegde autoriteiten over onder meer de risico's van cryptoactiva;

6. waardeert de verwezenlijkingen van de Autoriteit in 2022, dat inzake convergentie van het toezicht een belangrijk jaar was, met verschillende gemeenschappelijke toezichtmaatregelen, drie belangrijke collegiale toetsingen naast de verplichte jaarlijkse collegiale toetsing van centrale tegenpartijen, waaronder één waarin de maatregelen worden beschreven die de nationale bevoegde autoriteiten hebben genomen in verband met verplaatsingen na de terugtrekking van het VK uit de Unie, en de eerste aanbevelingen die de Autoriteit krachtens artikel 16 van haar oprichtingsverordening aan een nationale bevoegde autoriteit heeft gedaan, met als doel de toezichtaanpak en -capaciteit van die autoriteit structureel te versterken;

7. neemt er kennis van dat de Autoriteit in 2022 een verslag over de Europese markt voor emissierechten en derivaten heeft gepubliceerd, waarin een aantal beleidsaanbevelingen worden gedaan om de transparantie en monitoring van de markt te verbeteren, alsook een allereerste mystery shopping-onderzoek tussen een aantal nationale bevoegde autoriteiten heeft gecoördineerd en de nieuwe strategie van de Autoriteit voor de periode 2023-2028 heeft gelanceerd;

Efficiëntie en verbeteringen

8. merkt op dat de Autoriteit blijft streven naar efficiëntiewinsten en synergieën op haar werkterreinen; stelt in dit verband vast dat de Autoriteit haar jaarlijkse werkprogramma tegen het licht heeft gehouden om de efficiëntie te vergroten door middelen doeltreffend toe te wijzen als reactie op externe factoren zoals de Russische invasie van Oekraïne, onder meer met betrekking tot de wetgevingsvoorstellen inzake het Europees centraal toegangspunt, die aanvankelijk niet waren opgenomen in het jaarlijkse werkprogramma van de Autoriteit voor 2022; waardeert het dat de Autoriteit in het kader van haar efficiëntiestrategie een rekenplichtige blijft delen met de Europese Bankautoriteit;

9. neemt kennis van een aantal interne maatregelen die zijn genomen om efficiëntiewinsten te realiseren en synergieën tot stand te brengen, zoals een volledige interne herschikking die de Autoriteit in staat heeft gesteld nieuwe mandaten en taken op zich te nemen zonder dat er extra middelen nodig waren, een verdere optimalisering van de aanbestedingsmiddelen door zich aan te sluiten bij meer interinstitutionele procedures en door het voortouw te nemen bij belangrijke gezamenlijke aanbestedingen van meerdere agentschappen, een vereenvoudiging van de processen op het gebied van begrotingsbeheer, alsook investeringen inzake audio-, videoconferentie- en steminstrumenten die tijdens de pandemie zijn ingevoerd, waardoor werken op afstand mogelijk is; stelt voorts vast dat de Autoriteit voornemens is haar personeel in de toekomst minder dienstreizen te laten maken en meer vergaderingen op afstand te houden, waardoor haar flexibiliteit toeneemt en de kosten slinken;

10. neemt er nota van dat alle administratieve en ondersteunende functies van de Autoriteit, te weten personeelszaken, ethiek, financiën, aanbestedingen en faciliteitenbeheer, al enkele jaren gedigitaliseerd zijn, waardoor een papierloos beleid wordt nagestreefd; neemt er kennis van dat de Autoriteit in 2022 haar infrastructuur voor informatie- en communicatietechnologie naar de publieke cloud heeft gemigreerd, en dat er besparingen worden verwacht wanneer de systemen worden opgeschaald; is ingenomen met het feit dat de Autoriteit in het vierde kwartaal van 2022 is begonnen met de invoering van het beheersinstrument voor overheidsopdrachten;

Personeelsbeleid

11. stelt vast dat de personeelsformatie op 31 december 2022 voor 87,60 % was ingevuld, aangezien 219 tijdelijke functionarissen waren aangesteld van de 243 tijdelijke functionarissen die in het kader van de begroting van de Unie waren toegestaan, tegenover 250 toegestane posten in 2021; stelt vast dat er in 2022 bovendien 91 arbeidscontractanten en 12 gedetacheerde nationale deskundigen voor de Autoriteit werkten;

12. neemt er kennis van dat het totale aantal personeelsleden in 2022 met 45 % is gestegen ten opzichte van 2021; stelt voorts vast dat, wat het geografische evenwicht betreft, het personeel van de Autoriteit, namelijk tijdelijke functionarissen, arbeidscontractanten en gedetacheerde nationale deskundigen, aan het eind van 2022 uit 24 verschillende nationaliteiten van de Unie bestond; wijst erop dat het belangrijk is te zorgen voor een evenwichtige geografische vertegenwoordiging onder het management en het voltallige personeel van de Autoriteit;

13. is ingenomen met het feit dat de Autoriteit op management- en personeelsniveau bijna een genderevenwicht heeft bereikt; neemt kennis van de genderverdeling onder het hogere en middenkaderpersoneel van de Autoriteit, waarvan 16 van de 30 leden (53 %) vrouwen zijn; neemt kennis van de genderverdeling in de raad van bestuur van de Autoriteit, waarvan 4 van de 7 leden (57 %) mannen zijn; neemt kennis van de genderverdeling binnen het totale personeelsbestand van de Autoriteit, waarvan 175 van de 322 leden (54 %) mannen zijn;

14. neemt er nota van dat de Autoriteit beleidsmaatregelen heeft vastgesteld ter bescherming van de persoonlijke waardigheid en ter voorkoming van psychologische en seksuele intimidatie; is ingenomen met het feit dat er in 2022 geen gevallen van intimidatie gemeld, onderzocht, intern afgesloten of voor de rechter gebracht zijn; is voorts ingenomen met de toezegging van de Autoriteit om een "diversiteits- en inclusiebeleid" te ontwikkelen;

Aanbesteding

15. stelt vast dat de Autoriteit in 2022 14 aanbestedingsprocedures heeft beheerd, waaronder drie open aanbestedingen op het gebied van IT met een totale waarde van 99,4 miljoen EUR;

16. herinnert eraan dat in het verslag van de Rekenkamer over de jaarrekening van de Autoriteit voor het begrotingsjaar 2021 een opmerking voorkwam over het besluit van de Autoriteit om een onderhandelingsprocedure in te leiden zonder deze bekend te maken, hetgeen in strijd is met punt 3.1 van bijlage I bij het Financieel Reglement ([2]); verneemt uit het advies van de Autoriteit dat het vanwege de specifieke aard van de aanbesteding gerechtvaardigd was ze niet vooraf bekend te maken, dat de procedure achteraf naar behoren werd gedocumenteerd en dat bovendien alle nodige maatregelen zijn genomen om een soortgelijke situatie in de toekomst te voorkomen;

17. vestigt de aandacht op toelichting IV.1 bij de jaarrekening van de Autoriteit voor 2022, waarin wordt beschreven dat er onzekerheid bestaat over de uitkomst van een rechtszaak ("UniSystems Luxembourg en Unisystems systimata pliroforikis/ESMA") in verband met het besluit dat in een gezamenlijke aanbestedingsprocedure is genomen en dat door een verzoekende partij bij het Gerecht van de Unie wordt aangevochten;

Preventie van en omgang met belangenconflicten en transparantie

18. stelt vast dat de Autoriteit in 2022 het beleid inzake belangenconflicten heeft herzien voor niet-personeelsleden, dat nu betrekking heeft op personeelsleden, gedetacheerde nationale deskundigen en stagiairs; prijst de Autoriteit voor het feit dat zij verschillende maatregelen heeft genomen om het bewustzijn over belangenconflicten en ethische regels te vergroten, onder meer door introductiecursussen voor nieuwkomers te organiseren, en voor het feit dat zij een sessie met alle personeelsleden heeft georganiseerd om hen te informeren over de belangrijkste feiten en cijfers op het gebied van ethiek, grondige verduidelijkingen over de omgang met financiële instrumenten te verschaffen en de prioriteiten voor 2022 te ontvouwen;

19. neemt er kennis van dat met betrekking tot de jaarlijkse verklaringen inzake belangenconflicten die de Autoriteit in 2022 heeft onderzocht, geen problemen in verband met mogelijke belangenconflicten aan het licht zijn gekomen; stelt vast dat de Autoriteit in 2022, naast de jaarlijkse verklaringen, een aanzienlijk aantal verzoeken en verklaringen van het personeel heeft geëvalueerd en beoordeeld, te weten 54 verklaringen in selectieprocedures, 13 verklaringen over betaalde arbeid van echtgenoten, 41 verzoeken om externe activiteiten, 21 verzoeken om publicatie of toespraak, 23 verzoeken om te handelen in financiële instrumenten, 10 verzoeken om activiteiten tijdens verlof om redenen van persoonlijke aard en 10 verklaringen over voorgenomen activiteiten na het verlaten van de Autoriteit; stelt in dit verband vast dat de meeste verklaringen weliswaar geen aanleiding gaven tot bezorgdheid over belangenconflicten, maar dat in twee gevallen een wijziging in de samenstelling van de jury werd aanbevolen en dat in één geval waarborgen werden opgelegd aan een manager die de Autoriteit verliet, zoals een afsluiting van de toegang tot vertrouwelijke informatie en een eenjarig verbod op lobbyactiviteiten jegens het personeel;

20. juicht het toe dat de Autoriteit de cv's en de belangenverklaringen van de leden van haar raad van bestuur en hoger leidinggevend personeel openbaar maakt; prijst de transparante wijze waarop de Autoriteit verslag uitbrengt over de vergaderingen van haar personeel met externe belanghebbenden en deze op haar website beschikbaar stelt;

([2]) Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1).

21. herinnert eraan dat de Rekenkamer in haar verslag over de jaarrekening van de Autoriteit voor het begrotingsjaar 2021 opmerkte dat ze in de beheers- en controlesystemen van de Autoriteit tekortkomingen had aangetroffen met betrekking tot belangenconflicten; stelt in dit verband vast dat het ethisch team van de Autoriteit in 2022 een praktijk heeft gestart om systematisch belangenverklaringen van de beoordelaars van hogere leidinggevenden te verzamelen om ervoor te zorgen dat er geen belangenconflicten dreigen te ontstaan tijdens het beoordelingsproces van de hogere leidinggevenden van de Autoriteit; herinnert er bovendien aan dat de raad van toezichthouders een gewijzigd beleid inzake belangenconflicten heeft vastgesteld om een expliciete verplichting in te voeren voor personen die een belangenconflict hebben, d.w.z. leden van de raad, plaatsvervangers of coördinatoren van nationale bevoegde autoriteiten, om de zaal te verlaten voor beraadslagingen over het desbetreffende punt en om zich te onthouden van stemming in schriftelijke procedures; prijst de Autoriteit voor het feit dat zij gevolg heeft gegeven aan de opmerking van de Rekenkamer, die nu als afgesloten wordt beschouwd;

Interne controle

22. is ingenomen met de jaarlijkse beoordeling van het internecontrolesysteem van de Autoriteit en de conclusie dat dit systeem bestaat en goed functioneert; stelt vast dat de Autoriteit 77 internecontrole-indicatoren heeft gemeten, die alle internecontrolebeginselen bestrijken, en 42 tekortkomingen heeft vastgesteld maar dat de meeste daarvan klein of matig waren, en dat geen enkele afbreuk deed aan de internecontrolebeginselen zelf of de goede werking ervan; stelt vast dat er vooral mogelijkheden voor verbetering worden gezien in verband met de onderdelen “controleomgeving”, “controleactiviteiten” en “informatie en communicatie”;

23. neemt er kennis van dat de dienst Interne Audit van de Commissie (IAS) de Autoriteit in 2022 heeft gecontroleerd in verband met gegevensbeheer, waarbij de resultaten bij het opzetten van het kader voor gegevensbeheer werden erkend, alsook de voortdurende inspanningen om een coherentere visie op de activiteiten op het gebied van gegevensbeheer te ontwikkelen; stelt niettemin vast dat de IAS tekortkomingen heeft vastgesteld in zowel het ontwerp als de doeltreffende en efficiënte uitvoering van de internecontrolesystemen die voor de gegevensbeheer-processen zijn opgezet, en vijf aanbevelingen heeft gedaan, waarvan er twee zeer belangrijk zijn; verzoekt de Autoriteit deze tekortkomingen aan te pakken en bij de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de vooruitgang die op dit vlak wordt geboekt;

24. neemt er kennis van dat de Autoriteit naar aanleiding van haar jaarlijkse organisatorische risicobeoordeling in 2022 risico’s heeft vastgesteld, zoals kwetsbare, volatielere markten die gevolgen kunnen hebben voor de financiële stabiliteit, beleggers in gevaar kunnen brengen en het toezichtrisico voor de Autoriteit kunnen vergroten, het risico van ontoereikende middelen of een gebrek aan deskundigheid op bepaalde gebieden om zich aan de nieuwe uitdagingen aan te passen en het risico van een cyberaanval tegen de Autoriteit die de veiligheid van de IT-systemen in het gedrang kan brengen; verzoekt de Autoriteit alle nodige risicobeperkende maatregelen te nemen om deze risico’s het hoofd te bieden;

Overige opmerkingen

25. prijst de Autoriteit omdat zij officieel erkend is voor haar milieubeheersysteem in het kader van EMAS (het milieubeheer- en milieuauditsysteem van de Europese Unie) en in 2022 de EMAS-registratie heeft verkregen; prijst de Autoriteit voorts voor haar toezegging om in haar aanbestedingsprocedures zo veel mogelijk groene eisen te bevorderen en te integreren; verneemt met tevredenheid uit het verslag van de Rekenkamer dat de Autoriteit een van de agentschappen is die een jaarlijkse milieuverklaring afgeven;

26. stelt vast dat de Autoriteit in 2022, samen met andere Europese toezichthoudende autoriteiten, de consumenten heeft gewaarschuwd voor de hoge risico’s en speculatieve activiteiten die met een groot aantal cryptoactiva gepaard gaan;

27. verwijst voor andere opmerkingen van horizontale aard bij het kwijtingsbesluit naar zijn resolutie van 11 april 2024 ([3]) over het functioneren en het financieel beheer van en de controle op de agentschappen.

([3]) Aangenomen teksten, P9_TA(2024)0280.